

Suenter dus onns da Trump

Ils Stadis Unids èn sa midads

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ **Ils 9 da november han parts dals Stadis Unids vuschà. Uss enconuschain nus meglier il pajais da president Donald Trump. Lez e sia gliעד cumondan las festas en la superpussanza dapi strusch dus onns.** Ils republicans han rinforzà lur maioritad en il Senat, nua ch'i han 51 mandats, pia dus dapli. En la Chombra («House of Representatives») percenter cumondan uss ils democrats cun 225 mandats e 51,4% da las vuschs. Ils republicans ston oramai, per almain dus onns, parter la pussanza cun tschels. En la Chombra sesan dapli dunnas e dapli represchentantas democraticas da minoritads etnicas. I suonan sis exempels segund «Le Monde» (Paris): – Alexandra Ocasio-Cortez, latina, New York, 29 onns;

– Ayanna Pressley, afroamericana, Boston (Massachusetts), 44 onns;
– las emprimas musulmas, Ilhan Omar, da la Somalia, Minnesota, 36 onns, e Rashida Tlaib, Palestinaisa, Michigan, 42 onns;
– las emprimas amerindianas, Sharice Davis, Kansas, 38 onns, advocata, e Deb

Haaland, Arizona, 57 onns, figlia d'ina bab da derivanza norvegaisa e d'ina mamma autoctona.

La «NZZ» dals 9 da november (p. 3) scriva d'ina «vieuta» en Pennsylvania, cun Pittsburg, e d'ina «vieuta pli gronda» en Michigan, pia dus stadis sin las rivas dals Lais Gronds. En Pennsylvania ha «il democrat Bob Casey defendì clerain ses mandat da senatur, (...) entant ch'il democrat Tom Wolf ha gudagnà fitg clerain la tscherna da 'Governor' per la segunda giada». En il Michigan «è la democrata Debbie Stabenow vegnì confermada sco senatura (...) e la democrata Gretchen Whitmer vegnida elegida 'Governor' sco successura d'in republican.»

«Nagin respect per curtaschia e toleranza»

L'evoluziun da la societad dals USA en ils davos dus onns sa nota dentant dapli e dat bler da patratgar. Quai mussa l'intervista cun l'istorica e politologa Nicole Bacharan publicgada en «Le Temps» (Losanna) ils 3 da november. Bacharan ha vivì ditg a New York ed a Houston (Texas) e scrit plis essais davart ils Stadis Unids.

Ella commentescha il cumbat electoral d'october 2018: «Jau n'hai mai vesì uschè bleras candidatas, cunzunt uschè bleras candidatas democraticas (...). Ils attentats cun bumbas avessan pudì mazzar personalitads democraticas sco Barack Obama e Hillary Clinton. A Pittsburg è succedida la pira mazzacra antisemitica da l'istorgia dal pajais (...). Ins duai avair tema per el, ma era tema da lez pajais violent cun 300 milliuns armas da feu en circulaziun (...). Trump è abel da svegliar in odi incredibel tar la gliעד e da manipular las massas (...). La gliעד sa senta legitimada d'ingiuriar e perfin mazzar tgi che patratga diversamain (...). Ils USA han in president che na respecta nagina valur democratica da curtaschia e da toleranza reciproca.» Quai munta per 2019 in conflict pli u main violent tranter la Chasa Alva, sustenida dal Senat, e la maioritad democratica da la Chombra, e per 2020 plis mais da conflict cun la personalitad nominada da l'opposiziun sco candidata per la presidenza federala. Il conflict vegn a fin pir da november 2020 cun l'elecziun presidenziala. Quai è il chalender constant da la democrazia en ils Stadis Unids.